

Statens vegvesen
vegdirektoratet
firmapost@vegvesen.no

Vår ref
022-10

Deres ref
2010/125783-002

Dato
08.11.2010

Klage over tilbaketrekning av onlinetilgang

Norsk Presseforbund, Norsk Redaktørforening og Norsk Journalistlag viser til vedtak fattet av Statens Vegvesen 11.10.2010. Videre viser vi til e-post datert 3.11.2010 der vi får utsatt klagefristen med en uke. Vi ønsker å påklage vedtaket.

Vi fastholder vårt syn på at personopplysningsloven § 7 skal tolkes slik at personopplysningsloven ikke er til hinder for at mediene har online-tilgang til sitt journalistiske arbeid. I denne forbindelse viser vi primært til det vi skrev i vår uttalelse datert 2.7.2010.

Vi kan ikke se at det er holdepunkter i forarbeidene for Vegvesenet sin tolkning om at unntaket for journalistisk virksomhet kun gjelder der mediebedriftene har ansvaret for registeret. Tvert imot står det eksplisitt flere steder at personopplysningsloven ikke skal gripe inn i den innsynsrett som allerede følger av offentlighetsloven, jf.Ot.prp. 92(1998-99) punkt 12.5: *"Lovforslaget vil ikke begrense den innsynsadgangen som allerede følger av forvaltnings- og offentlighetslovgivningen. Å gi innsyn etter offentlighetsloven må f eks i forhold til § 11 første ledd bokstav a - c i lovforslaget anses som en integrert del av forvaltningens virksomhet, og er derfor ikke uforenlig med hovedformålet med å innhente opplysningene - f eks for å avgjøre enkeltsaker. Utlevering av opplysninger i henhold til offentlighets- og forvaltningsloven faller inn under de generelle vilkårene for å behandle personopplysninger både i § 8 første ledd andre alternativ og § 9 første ledd bokstav b. For helt å avskjære mulig tvil om*

forholdet til offentlighets- og forvaltningsloven eller annen lovgivning som gir rett til innsyn, foreslår departementet en bestemmelse som uttrykkelig fastslår at reglene i personopplysningsloven ikke begrenser annen lovbestemt rett til innsyn, jf § 6 første ledd i lovforslaget.”

Se også merknad til § 7 i forarbeidene, der det framgår at de gjengitte uttalelsene fra kap 11 er relevant i tolkningen av § 7:

“Begrunnelsen for at departementet har kommet til at bare noen få av lovens bestemmelser bør gjelde for slik virksomhet, er det redegjort for i kapittel 11. Som det der fremgår, bør tilsyn med mediernes bruk av personopplysninger så langt det er forsvarlig av hensyn til personvernet begrenses til et etterfølgende ansvar for det ferdige og publiserte produktet.”

Online-tilgang til motorvognregisteret følger av offentleglova, jf. § 3 som gir rett til innsyn, og § 30 som gir rett til innsyn i elektronisk format.

Formålet med unntaket i personopplysningsloven § 7 er å verne om den journalistiske arbeidsprosessen, også når denne krever tilgang fra andre registre. Med andre ord tilsier også formålet med unntaksbestemmelsen at det ikke gjelder noen begrensning for tilgang til registre andre er ansvarlige for.

Videre er det altså sagt i merknadene til § 7 at man i mediernes bruk av personopplysninger skal begrense så mye som mulig til et etterfølgende ansvar. Under kap. 12 i forarbeidene, nevnes Vær Varsom-plakaten som et eks. på et slikt etterfølgende ansvar. Som Vegvesenet også har erkjent, har ikke mediene misbrukt sin online-tilgang. Med andre ord har tilgangen ikke medført at personvernet har vært truet. Vi anser derfor faren for misbruk som begrenset. Skulle det likevel skje, mener vi det vil være i tråd med forarbeidene å legge opp til et etterfølgende ansvar, framfor et inngrep i forkant.

Når det gjelder vegvesenets kommentarer til personopplysningsloven § 6, fastholder vi vårt syn om at plikten til å regulere hvilket formål opplysningene skal nyttes, ikke gjelder når de nyttes i journalistisk arbeid. Det følger forutsetningsvis av at et medium har onlinetilgang at formålet er journalistisk, følgelig kreves ikke forhåndskontroll av hvert innsyn. Selv om vegvesenet presiserer at inngrepet gjelder *måten* informasjonen utleveres og ikke hva slags informasjon som utleveres, blir konsekvensene de samme: Det blir vanskeligere for mediene å få tak i opplysninger når en sak har aktualitet, noe som igjen vil føre til at mindre informasjon tilflyter samfunnet. Realiteten blir et svekket offentlighetsprinsipp.

Vi fastholder at omgjøringen strider mot de klare føringene som ligger i offentleglova, både når det gjelder mer åpenhet, men også når det gjelder å ta i bruk tekniske virkemidler for å effektivere offentlighetsprinsippet. Vi er enig med Vegvesenet i at offentleglova ikke oppstiller noen plikt til å legge ut noe på internett i strid med egne retningslinjer. Samtidig må man, når det utarbeides retningslinjer, påse at disse ikke kommer i strid med noen lovbestemmelser. Slik vi ser det vil det være motstrid mellom deres interne retningslinjer og loven, hvis retningslinjene forhindrer at mediene får onlinetilgang til motorvognregisteret. I så fall må interne retningslinjer vike for loven.

Vi fastholder også at offentleglova § 9 gir rett til innsyn i motorvognregisteret til enhver tid. Etter vårt syn må man vurdere krav om onlinetilgang til motorvognregisteret etter reglene i offentleglova, ettersom denne også gir rett til innsyn i registre, jf. offentleglova § 3, og rett til sammenstilling av opplysninger etter § 9. I lys av Vegvesenets anførsel om at det må skilles mellom innsyn etter offentleglova og direkte tilgang til motorvegnregisteret, finner vi grunn til å gjenta de klare føringer Stortinget ga i behandlingen av ny offentleglova om å utnytte de muligheter den teknologiske utvikling gir til større åpenhet (Innst. O. nr. 41 (2005-2006)). Å trekke tilbake mediernes onlinetilgang til motorvognregisteret er klart i strid med denne føringen.

På bakgrunn av dette ber vi om at vår klage behandles.

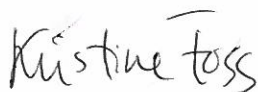
Med hilsen

Norsk Journalistlag

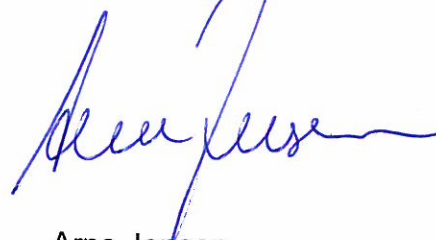
Ina Lindahl Nyrud
advokat

Norsk Presseforbund

Kristine Foss
juridisk rådgiver

Norsk Redaktørforening

Arne Jensen
ass. generalsekretær

Kopi: Diverse medier

Vedlegg: 1